

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 18-2798

בבית הדין לעררים בירושלים
בפני כב' הדיין אילן חלבגה

13779

המוקד להגנת הפרט
בפני בית דין

20-01-2023

95134

1. אבו גרביה

2. אבו גרביה

3. המוקד להגנת הפרט
ע"י ב"כ עו"ד אחסתרביח

העררים:

נ ג ד

משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י הלשכה המשפטית

חמשיב:

פסק דין

לפני ערר במסגרתו משיגים העוררים על החלטת המשיבה מיום 13.2.2018 לפיה העורר 2 (להלן: "העורר") אינו עונה על התנאים האמורים בהודעת שר הפנים אשר ניתנה במסגרת בג"ץ 813/14 משבקשת העוררים לאיחוד משפחות סורבה מטעמים בטחוניים בין השנים 2007-2013 והעורר לא אחז בהפניות להיתר מת"ק משך כל תקופתו זו.

רקע עובדתי

העוררת 1 (להלן: "העוררת"). הינה תושבת קבע בישראל, ילידת 1970. העורר חינו תושב אזור, יליד שנת 1964. העורר והעוררת נישאו ביום 1.11.1989 ונולדו להם 6 ילדים. העוררת הגישה ביום 1.6.1994 בקשה לאיחוד משפחות עבור העורר (להלן: "הבקשה"). הבקשה אושרה ביום 22.6.2000 וביום 27.8.2000 ניתנה לעורר הפנייה להיתר מת"ק וכן בהמשך ניתנו לו הפניות מעת לעת.

בהמשך הודיעו גורמי הבטחון עמדתם לפיה מתנגדים לאשר הבקשה. המשיבה אימצה עמדה זו וביום 7.3.2007 מסרה על החלטתה לדחות הבקשה מטעמים חומניטאריים היות ובן משפחה של העורר פעיל בארגון טרור ובן משפחה נוסף פעיל ברשות הפלסטינאית.

בעקבות החלטת המשיבה פנו העוררים לוועדה השגה לורים וכן הגישו עתירה לבית חמשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים (עת"מ 8018) אשר נדחתה בפסק דין מיום 22.12.2008. העוררים הגישו ערעור על פסק דין זה (עע"מ 707/09) אשר נמחק בהסכמה ובתוך כך הוסכם כי ייערך לעוררים שימוע בעל פה. לאחר הליך נוסף לפני וועדת ההשגה לורים הודיעה המשיבה לעוררים ביום 19.11.2012 כי כנגד התחייבות העורר להמנע מפעילות בטחונית

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

וקשר עם גורמי טרור כי המניעה הבטחונית תוסר. לאחר מתן ההתחייבות המשיכה המשיבה לבחון הבקשה וכן העורר הופנה מעת לעת לקבלת היתר מת"ק.

כאן המקום לציין כי במסגרת עתירה שהוגשה - בג"ץ 813/14 פלוניס נ' שר הפנים (להלן: "עניין פלוניס") ניתנה ביום 11.4.2016 הודעה מטעם המשיבה בדבר מתן החלטת שר הפנים (להלן: "החלטת השר") בהאי ליסנא :

"בד בבד, שר הפנים החליט לאשר את שדרוג מעמדם של מי שמחזיקים בחיתוי שהייה בישראל ואשר הגישו בקשות לאיחוד משפחות בהתאם להליך המדורג עד לסוף שנת 2003 (והבקשות אושרו) (להלן: בני זוג מוזמנים"), כך שיינתן להם ולילדיהם הקטיגיים (מי שנולדו לאחר יום 1.1.98) רישיון לישיבת ארעי בישראל מסוג א/5. חשדרוג יעשה בכפוף לעמידה בתנאים חדרושים לשם בחינת בקשות מעין אלה (קרי, הוכחת מרכז חיים בישראל, הוכחת כנות קשר הנישואין והמשך קיומו, והעדר מניעה בטחונית ולפיליות). בהתאם לכך, שר הפנים הנחה את הוועדה המקצועית המייעצת לשר הפנים לפי סעיף 3א לחוק הוראת השעה (להלן: "הוועדה המייעצת"), כי מי שיימצא כעומד בתנאים שלעיל, מעמדו ומעמד ילדיו ישודרג כאמור".

ביום 21.1.2018 הוגשה בקשה לשדרוג מעמד העורר בהתאם להחלטת שר הפנים. הבקשה סורבה מהטעם לפיו העורר לא אחז בחיתוי מת"ק לאורך השנים היות והבקשה סורבה מטעמים בטחוניים בין השנים 2007-2013. ערר פנימי שהוגש נדחה על פי החלטת המשיבה מיום 13.2.2018 מהטעמים לפיהם הבקשה לא אושרה לאורך השנים וכן כי בעניינו של העורר קיימת מניעה בטחונית בין השנים 2007-2013.

העוררים הגישו עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט הגבוה לצדק כנגד החלטת המשיבה אשר נמחקה בעקבות פסק דין אשר ניתן בבג"ץ 6079/17 ואשר חורה כי יש להגיש ערר לבית הדין לעררים.

החלטת המשיבה מיום 13.2.2018 היא העומדת במרכז הערר.

דיון והכרעה

השאלת המרכזית העומדת במוקד הערר הינה האם בהחלטת המשיבה לפיה נדחתה בקשת העוררים לשדרוג מעמד העורר מכוח החלטת שר הפנים נפל פגם מנחלי או אחר אשר על בית הדין להתערב בה?

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

טענה מרכזית של העוררים נסובה בנתון לפיו כי זה מכבר אין בעניינו של העורר כל מניעה בטחונית ואף ממשיך לקבל הפניות להנפקת היתרי שהייה. לטענת העוררים מרגע שהוסרה המניעה הבטחונית והעורר נוטל חלק בחליך המדורג כבעבר אין מקום להטיל בו דופי ולמנוע ממנו שדרוג המעמד. העוררים מוסיפים וטוענים כי סירוב המשיבה לשדרג מעמדו של העורר הינה קשה, בלתי סבירה, בלתי מידתית ואינה מנומקת ומשכך דינה להתבטל. כן החלטת המשיבה עומדת בניגוד לעקרון טובת הילד ופוגעת בזכותם של העוררים לחיי משפחה. משכך מתבקש בית הדין לבטל את החלטת המשיבה, להורות בהעדר מניעה בטחונית לאפשר שדרוג מעמד העורר ולהנפיק לו רישיון ישיבה ארעי מסוג א/5.

מנגד טוענת המשיבה כי החלטת השר גובשה בעקבות הערות בפסיקה לפיהן יש מקום כי המחוקק יידרש לעניינם של מי ששהו בישראל כדין וברציפות במשך תקופה ארוכה אך שדרוג מעמדם הוקפא בשל כניסתו לתוקף של חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003 (לחלן: "חוק הוראת שעה"). לטענת המשיבה יישום החלטת השר לשדרוג המעמד ייעשה רק במקרים שבהם מכלול הנסיבות מלמד כי אין מניעה לשדרוג ותוך שמירה על התכלית הבטחונית של חוק הוראת שעה וכן כי מדובר במי שלאורך שנים ארוכות בדיקות בטחוניות עיתיות לא העלו כי נשקפת ממנו סכנה. בענייננו העורר אינו עומד בתנאים אשר נקבעו בהחלטת השר וזאת היות ולעורר לא הונפקו היתרי שהייה בין השנים 2009-2012 מחמת מניעה בטחונית. המשיבה מוסיפה וטוענת כי נוכח הסיכון הבטחוני הפוטנציאלי מצד העורר אין מקום להתערבות בהחלטת המשיבה. כן לטענת המשיבה שעה שקיימת מניעה בטחונית לא ניתן לבחון שאר הקריטריונים הנדרשים. משכך לטענת המשיבה החלטתה סבירה ואין מקום להתערב בה.

נקודת המוצא בסוגיה שלפנינו הינה האמור בהחלטת השר לאשר שדרוג מעמדם של תושבי אזור המתזיקים בהיתרי שהייה בישראל שבקשתם להיכנס לחליך איחוד משפחות אושרה עד לסוף שנת 2003, במובן זה שיינתן להם ולילדיהם שנולדו לאחר יום 1.1.1998 (לחלן: "אוכלוסיית הפונים לשדרוג מעמד") רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5. השדרוג ייעשה בכפוף לעמידה בתנאים של: הוכחת מרכז חיים בישראל, הוכחת כנות קשר הנישואין והמשך קיומו והעדר מניעה ביטחונית ופוליטית.

אפרט בתמצית את המסגרת הנורמטיבית החלה בענייננו. ביום 12.5.2002 הותקבלה החלטת הממשלה שעניינה "הטיפול בשוהים בלתי חוקיים ומזיניות איחוד משפחות בנוגע לתושבי רש"פ ולזרים ממוצא פלסטיני" החלטה זו הקפידה למעשה הליכים תלויים ועומדים של תושבי האזור לקבלת מעמד בישראל. החלטה זו עוגנה בחוק הוראת השעה אשר בסעיף 4(1) לו מאפשר להאריך

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

את תוקפם של ההיתרים והרישיונות שהיו תקפים ערב תחילת תוקפו של החוק היינו, לשמר את המצב הקיים אך לא ניתן לשדרג מעמדו של תושב האזור.

על אף החסדר הגורף ששלל אפשרות לשדרג מעמד החל מהמועד הקובע, פתחה הפסיקה צוחר לשדרוג מעמדם של תושבי האזור במסגרת איחוד משפחות מקום בו התנהלות הרשות הייתה לקויה ואי השדרוג במועד מוקדם יותר נבע עקב ליקויים אלה. כך בעע"מ 8849/03 דופש נ' מינהל האוכלוסין במזרח ירושלים (להלן: "עניין דופש") קבע בית המשפט בחאי לישנא: "ניתן יהיה לשדרג מעמדו של מבקש גם אם מעמדו לא שודרג לפני המועד הקובע (מועד החלטת הממשלה (12.5.2002 - ע' פ') וזאת אם אי השדרוג נבע מטעות או מחמת עיכוב בלתי מוצדק אשר נבע מן המשיב".

צוחר זה אשר נפתח בעניין דופש הורחב בעע"מ 6404/11 טוויל נ' משרד הפנים ואשר לפיו אין לשלול טענות המתנייחות גם להתנהלות הרשות בתקופת שקדמה לאישור ובקשה לאיחוד משפחות היינו התנהלות לקויה של הרשות אף בפרק זמן זה עשויה להשליך על שאלת הזכאות לשדרוג מעמד.

חשופט י. עמית בעניין פלוני מעיר כי החלטת השר הוא צעד משמעותי שיש לברך עליו ואולם לא היה שולל "אף בחינת האפשרות לילך צעד נוסף, לרכך הוראת השעה במידה נוספת". לעמדה זו הצטרף חשופט י. דנציגר.

מהמקובץ לעיל עולה כי מגמת הפסיקה היא הרחבת מניין הזכאים לשדרוג מעמדם מבין אוכלוסיית הפונים לשדרוג מעמד.

מן הכלל אל הפרט

החלטת המשיבה לסרב בקשת העוררים לשדרוג מעמד העורר נסובה כאמור בטעם של קיום מניעה ביטחונית בעניינו בשנים שבין 2007 לבין 2013 ואשר עקב כך אינו עונה על התנאים האמורים בהחלטת השר.

עיון בהחלטת המשיבה מעלה כי זו לוקה בראש ובראשונה בלקוניות ובהעדר הנמקה. תובת הנמקה של החלטות הניתנות על ידי רשות מנהלית מעוגנת בחוק לתיקון סדרי זמינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט - 1958 (וכן בפסיקה ענפה ורבת שנים (ר' לדוגמה בג"ץ 2159/97 מועצה אזורית חוף אשקלון נ' שר הפנים פ"ד נב (1) 89, 75).

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

נקודת המוצא בענייננו היא כי בהחלטת השר כאמור בסעיף 4 להודעה המשיבה (נספח ט"ז לכתב התשובה) לא מופיעה הדרישה לפיה על אוכלוסיית הפונים לשדרוג מעמד לאחוז בהיתרי שהייה באופן רציף משך כל השנים וכן אף לעניין הדרישה להעדר מניעה בטחונית או פלילית לא נאמר כי נדרשת העדרה של מניעה זו לאורך כל התקופה.

על פי האמור בהחלטת השר, התנאים לשדרוג מעמד של אוכלוסיית הפונים לשדרוג מעמד הינם: הוכחת מרכז חיים בישראל, הוכחת כנות קשר חנישואין והמשך קיומו, והעדר מניעה בטחונית ופלילית ואשר בהתקיימם של כל אלה ישודרג מעמדם. במסגרת כתב התשובה נוקטת המשיבה גם בטעם של דרישה לרצף הארכות היתרי מת"ק שאינו אלא במילים אחרות הדרישה להעדר מניעה בטחונית או פלילית. הדרישה להעדר מניעה בטחונית לאורך כל השנים אינה הולמת אופן בחינת עניינם של מי שעבורם מוגשת בקשה למתן מעמד במסגרת איחוד משפחות אשר עם הסרת המניעה הבטחונית או פלילית ממשיך עניינם להיבחן על ידי המשיבה בלא שמניעה זו רלבנטית. סבורני כי על המשיבה לשקול עמדתה בשים לב לאמור לעיל וכן לנתון לפיו למן מועד הסרת המניעה הבטחונית שהייתה עקיפה במהותה חלפו למעלה משש שנים.

המשיבה תומכת יתדותיה לעניין הדרישה להעדר מניעה בטחונית לאורך שנים באמור בדברי השופט פוגלמן בענייני 6407/11 מי הדגיאני נ' משרד הפנים רשות האוכלוסין ואולם מעיון בדברים אלה עולה כי השופט פוגלמן מצא להעיר כי על המחוקק ליתן דעתו לשדרוג אוכלוסיית הפונים אשר משך עשור שנים אין מתקיים בעניינם מניעה בטחונית וכן כי הקפאת השדרוג אינה מתחייבת עוד מהתכלית הבטחונית של חוק הוראת שעה וכמו כן אף מי ששודרג מעמדו לשחייה מכוח רישיון ארעי מסוג א/5 עודנו נתון לבחינה בטחונית על פי נהלי המשיבה במסגרת ההליך המדורג. ספק אם עמדת המשיבה הולמת רוח דברים זו ומשכך אם היא בוחרת לילך על פי האמור בדברי השופט פוגלמן עליה לבחון עניינם של העוררים בשימת לב להערות אלה. בתוך כך אחזור ואציין כי על המשיבה לשקול וליתן דעתה במכלול השיקולים לנתון לפיו בענייני של העורר מדובר במניעה בטחונית עקיפה שמאז שחוסרה חלפו למעלה משש שנים.

לאור כל האמור לעיל הנני מורה על השבת עניינם של העוררים לבחינה מחודשת על פי האמור לעיל וכן להתייחסות לכלל טענות העוררים ובשים לב לטענה בדבר תחולת עקרון טובת הילד ואחדות המשפחה, וזאת מבלי לנקוט כל עמדה ביחס להחלטה שתתקבל בה. המשיבה תנמק החלטתה.

כל צד יישא בהוצאותיו.

ניתן היום, 20 ינואר 2020, כ"ג טבת התש"פ, בהעדר הצדדים.

אילן חלבזה, דיין
בית הדין לעררים